

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 147

van **JOHAN DANEN**

datum: 9 februari 2018

aan **BART TOMMELEIN**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BEGROTING, FINANCIËN EN ENERGIE

Hernieuwbare-energiedoelstellingen - Aankoop buitenlandse overschotten aan groene energie

In een artikel dat op 20 december 2017 gepubliceerd werd op de website Apache wordt bericht hoe de Europese handel in groene stroom leidt tot bosdegradatie. De Europese richtlijn over Hernieuwbare Energie uit 2009 laat toe dat lidstaten die een "surplus" aan hernieuwbare energie produceren, dit kunnen verhandelen aan lidstaten die deze doelstelling niet kunnen bereiken door productie van hernieuwbare energie op hun eigen grondgebied.

De Baltische staten lobbyen momenteel voor meer flexibiliteit in de EU-regelgeving die een drastische toename van de houtproductie zou moeten toelaten. Natuurverenigingen uit Estland hebben al gewaarschuwd dat commerciële bosbouw nu heel snel toeneemt in hun land. De Europese Commissie verwacht dat de bossen van Estland tegen 2030 een bron van CO₂-emissies zullen worden. De intensivering van de bosexploitatie wordt mede gestimuleerd door de groeiende energieproductie op basis van verbranding van houtige biomassa.

In Vlaanderen was er al eerder veel commotie rond het gebruik van houtpellets als brandstof in grootschalige biomassacentrales. In een recente discussie over de subsidiëring van Max Green (Gent), zei de minister in de commissie (06/12/2017): "De grootschalige biomassacentrales zijn echter niet de toekomst. U weet dat ik daarover een standpunt heb, en dat wordt trouwens ondertussen ook wel gedeeld door Europa, en ook door andere landen, en ook andere gewesten trouwens, zoals Wallonië, dat ook heeft beslist er geen nieuwe op te starten."

Wij verwelkomen het signaal dat het Europees Parlement vorige maand heeft gegeven wat hogere doelstellingen rond hernieuwbare energie tegen 2030 betreft. Ook al is het wettelijk kader nog niet helemaal goedgekeurd, dit kan mogelijk wel betekenen dat Vlaanderen nog meer inspanningen zal moeten leveren om die doelstelling te halen dan aanvankelijk gedacht. Maar hoe moeilijk ook, we moeten alles op alles zetten om die doelstelling zoveel mogelijk hier in Vlaanderen te realiseren, vooraleer terug te grijpen naar gemakkelijkere oplossingen om overschotten van andere Europese landen op te kopen om onze hernieuwbare energiedoelstelling te halen.

Wat we echter betreuren, is dat het Europees Parlement ermee heeft ingestemd om de verbranding van ganse bomen verder toe te laten en dit te laten meetellen als hernieuwbare energie ondanks de oproep van honderden wetenschappers om dit niet te

doen. Dergelijke beslissingen kunnen het gebruik van grootschalige biomassacentrales verder aanmoedigen, hebben een negatieve impact op onze Europese bossen en leiden niet tot de vermindering van onze CO₂-emissies .

Het is goed dat we in Vlaanderen paal en perk hebben gesteld aan het verbranden van biomassa in grootschalige installaties. Uit artikels blijkt ondertussen dat als er overschotten gekocht worden in het buitenland - zoals in Estland - dit ertoe kan leiden dat de verdere uitrol van het verbranden van biomassa wordt aangemoedigd.

1. Kan de minister aangeven met welke landen Vlaanderen al verkennende gesprekken of onderhandelingen heeft gevoerd rond het aankopen van hun overschotten aan hernieuwbare energie?
2. Wat zijn de aspecten die Vlaanderen al heeft besproken met die landen?
3. Wat zijn de voorwaarden die Vlaanderen op tafel legt wanneer het gaat over de aankoop van overschotten? Zijn er bepaalde stromen die worden uitgesloten?
4. Zijn er al concrete afspraken gemaakt met andere landen over de aankoop van hun overschotten?
5. Kan de minister garanderen dat we de denkpiste niet zullen volgen dat we door de aankoop van overschotten grootschalige biomassa zullen ondersteunen in andere landen? Welke garanties gaat de minister inbouwen om dit te voorkomen ?

BART TOMMELEIN

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BEGROTING, FINANCIËN EN ENERGIE

ANTWOORD

op vraag nr. 147 van 9 februari 2018

van **JOHAN DANEN**

1. Op administratief niveau werden enkele contacten gelegd met andere lidstaten (Estland, Zweden en Litouwen) die reeds hun 2020 doelstelling voor hernieuwbare energie bereikt hebben en mogelijke aanbieders zijn van hernieuwbare energiestatistieken. Er volgde een verkennend gesprek plaats met Estland om na te gaan of er inderdaad een mogelijk aanbod was en aan welke voorwaarden de verwerving van energiestatistieken zou kunnen plaatsvinden.
2. Tijdens het gesprek met Estland kwam de mogelijke hoeveelheid eventueel te verwerven statistieken aan bod en ook de voorwaarden en prijs waartegen de transactie zou kunnen plaatsvinden.
3. Statistieken van hernieuwbare energie zijn algemene statistieken en niet opgesplitst per technologie. Wel is het zo dat de hernieuwbare energiemix verschilt van lidstaat tot lidstaat. Vlaanderen probeert op de eerste plaats zijn doelstelling voor hernieuwbare energie in Vlaanderen te realiseren door in te zetten op zon, wind en warmte. Er is op dit ogenblik geen concreet plan, en er zijn dus ook geen voorwaarden, om hernieuwbare energiestatistieken van een andere lidstaat te verwerven.
4. Er zijn nog geen concrete afspraken gemaakt.
5. Zie ook antwoord op vraag 3. Het land dat statistieken verkoopt ontvangt een vergoeding voor het geheel van de productie van hernieuwbare energie die reeds heeft plaatsgevonden in bestaande installaties. Als statistieken zouden aangekocht worden van een land dat veel hernieuwbare energie uit biomassa opwekt, kan de vergoeding door dat land ook aangewend worden om te investeren in andere hernieuwbare energietechnologieën.
De samenwerkingsmechanismen voor hernieuwbare energie werden in de richtlijn 2009/28/EG voorzien omdat de nationale bindende 2020 doelstellingen voor hernieuwbare energie eerder op de investeringscapaciteit van de lidstaat dan op het kostenefficiëntie potentieel voor hernieuwbare energie waren gebaseerd. Volgens de Europese Commissie is het benutten van die samenwerkingsmechanismen, waaronder de aankoop van hernieuwbare energiestatistieken van een andere lidstaat, dan ook noodzakelijk om de Europese 2020 doelstelling voor hernieuwbare energie van 20% op Europees niveau op een kostenefficiënte manier te realiseren.
Vlaanderen wenst uiteraard het Europese kader inzake duurzaamheidsvereisten voor biomassa te respecteren. Volgens richtlijn 2009/28/EG over hernieuwbare energie kan overigens enkel opgewekte hernieuwbare energie - die voldoet aan de duurzaamheidscriteria die in de richtlijn zijn opgenomen - in aanmerking worden genomen als hernieuwbare energie. In principe worden bij de aankoop van hernieuwbare energiestatistieken dus de Europese duurzaamheidscriteria voor hernieuwbare energie gerespecteerd.